

Innst. 219 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:40 S (2009–2010)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Oskar Jarle Grimstad, Nikolai Astrup, John Thune, Bjørn Lødemel, Siri A. Meling, Henning Skumsvoll, Ketil Solvik-Olsen og Borghild Tenden om en helhetlig avfallspolitikk og fjerning av sluttbehandlingsavgiften for forbrenning av avfall

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«I

Stortinget ber Regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av avfallspolitikken, og fremme denne for Stortinget på en egnet måte i løpet av 2010.

II

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010, fremme forslag om å fjerne sluttbehandlingsavgiften på avfall for avfall som forbrennes.»

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Rune Henriksen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihaugen, Tor-Arne Strøm og Eirin Kristin Sund, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, og fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, viser til at

regjeringen i Prop. 1 S (2009–2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak varslet at det vil bli gjort en gjennomgang av sluttbehandlingsavgiften på forbrenning av avfall. Stortinget la ved behandlingen av statsbudsjettet føringer på hvilke problemstillinger denne gjennomgangen bør belyse.

Flertallet viser til Innst. 9 S (2009–2010) fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, der det sies:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 3 S (2009–2010), merket seg at avfallsbransjen er bekymret for at ulike avgiftsmessige vilkår for avfallsforbrenning mellom Norge og Sverige kan føre til uheldige konsekvenser for fjernvarmeutbygging i Norge og til økt transport. Samtidig viser flertallet til at forbrenningsavgiften kan ha positive effekter for materialgjenvinning, avfallsmengde og luftforurensning i tettbygde strøk, samt at svenske forbrenningsanlegg har høyere energiutnyttelse enn norske.

Flertallet viser videre til at Regjeringen fram til Revidert nasjonalbudsjett skal foreta en gjennomgang av markedet for avfallsforbrenning for å finne ut hva som ut fra miljøhensyn og samfunnsøkonomiske hensyn er de beste løsningene. Gjennomgangen må gi anslag på effekten på:

- lokale utslipp av giftige og forurensende stoffer,
- avfallsmengde,
- materialgjenvinning,
- energiutnyttelse (klimagassutslipp),
- miljøproblemer knyttet til transport,
- konsekvenser for utbygging av lokale fjernvarmeanlegg og næringsmessige forhold, alt både på kort og lang sikt.

Det vises til at gjennomgangen også må vurdere alternative måter å oppnå miljømålene på, inkludert regulering.

Flertallet understreker at det er viktig med en helhetsvurdering av miljøkonsekvensene.»

Flertallet viser til at Olje- og energidepartementet, Finansdepartementet og Miljøverndepartementet arbeider sammen med å vurdere om det er behov for endringer i virkemiddelbruken i forhold til energiutnyttelse av avfall. Avfalls- og fjernvarmebransjen vil bli invitert til å komme med innspill i prosessen. Regjeringen vil komme tilbake til denne saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Flertallet imøteser regjeringens gjennomgang av virkemiddelbruken i forhold til energiutnyttelse av avfall og at denne ivaretar overordnede hensyn til miljø, klima og god ressursforvaltning i avfallshåndteringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Oskar Jarle Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, peker på at avfallsenergi er den fornybare energikilde som best kan konkurrere mot fossile brensler og elektrisk kraft til oppvarming og industriformål. Det er viktig å skape stabile og langsiktige rammebetingelser for at markedet skal bli interessert i å ta tunge investeringer innen «grønt næringsliv», som på sikt kan være lønnsomme og miljøriktige. Avfallsforbrenning og fjernvarme er begge deler typiske eksempler på slike investeringer.

Disse medlemmer peker på at det i 1999 ble innført en avgift på sluttbehandling av avfall. Avgiften består av en avgift på deponering av avfall og en avgift på forbrenning av avfall. Avgiften skal prise miljøkostnadene ved sluttbehandling av avfall og dermed stimulere til økt gjenvinning og reduserte avfallsmengder. Forbrenningsavgiften skal i tillegg stimulere til utsortering av utslippsintensive avfallsfraksjoner og rensing av utslipp. I 2004 ble forbrenningsavgiften lagt om fra en avgift basert på innlevert mengde avfall til en avgift direkte på utslipp.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i Prop. 1 S (2009–2010) begrunner forbrenningsavgiften med at den vil stimulere til økt materialgjenvinning, utsortering av miljøskadelige avfallsfraksjoner, rensing av utslipp og reduserte avfallsmengder fra husholdninger og næringsliv. Disse medlemmer har videre merket seg at regjeringspartiene i Innst. 9 S (2009–2010) fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, også viser til at svenske forbrenningsanlegg har høyere energiutnyttelse enn de norske.

Disse medlemmer har merket seg at på tross av disse argumentene har staten gjennom Enova gitt investeringsstøtte på om lag 2 mrd. kroner til nye

anlegg for forbrenning av avfall, produksjon av fjernvarme og infrastruktur de senere år. Totalt er det investert om lag 8 mrd. kroner i slike anlegg de senere år.

Disse medlemmer viser til at på grunn av forskjellene i avgifter mellom Norge og Sverige etter at Sverige har besluttet å avvikle sin avgift på forbrenning av avfall i 2010, taper norske anlegg i konkurransen om kontrakter.

Disse medlemmer viser til at det nå eksporteres ca. 600 000 tonn avfall til Sverige årlig. Det tilsvarer nær 20 000 trailere. Selv om avgiften i Sverige først fjernes fra høsten 2010, så inngås nye kontrakter nå.

Disse medlemmer peker på at den særnorske forbrenningsavgiften er en vesentlig årsak til avfallslekkasjen til Sverige. Avgiften bidrar til at norske anlegg får dårligere konkurransevilkår enn det svenske anlegg har. Avgiften virker stikk motsatt i forhold til den betydelige statlige investeringsstøtte til anlegg for forbrenning av avfall og fjernvarmeutbygging i Norge.

Disse medlemmer mener at det er meningsløst at staten på den ene siden investerer flere milliarder kroner i fjernvarmeanlegg i Norge basert på forbrenning av avfall, og på den annen side opprettholder en særnorsk avgift som gjør at avfallet transporteres til Sverige slik at de norske anleggene risikerer å stå uten sin tiltenkte energikilde. Dette er igjen et eksempel på svært uklare rammebetingelser og motstridende politiske signaler fra regjeringen. Dette setter aktørene i bransjen, som også har investert betydelige beløp, i en vanskelig situasjon. Det er derfor behov for en helhetlig gjennomgang av avfallspolitikken.

Disse medlemmer fremmer forslaget i Dokument 8:40 S (2009–2010).

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av avfallspolitikken, og fremme denne for Stortinget på en egnet måte i løpet av 2010.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen, i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010, fremme forslag om å fjerne sluttbehandlingsavgiften på avfall for avfall som forbrennes.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

Grimstad, Nikolai Astrup, John Thune, Bjørn Lødemel, Siri A. Meling, Henning Skumsvoll, Ketil Solvik-Olsen og Borghild Tenden om en helhetlig avfallspolitikk og fjerning av sluttbehandlingsavgiften for forbrenning av avfall – vedlegges protokollen.

vedtak:

Dokument 8:40 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Oskar Jarle

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. april 2010

Erling Sande

leder

Snorre Serigstad Valen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Miljøverndepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 10. februar 2010

Representantforslag 40 S (2009-2010)

Jeg viser til Energi- og miljøkomiteens brev av 15. januar 2010 vedlagt representantforslag 40 S (2009-2010) med forslag om en helhetlig gjennomgang av avfallspolitikken og fjerning av sluttbehandlingsavgiften på forbrenning av avfall.

Innføringen av forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall var et viktig grep i avfallspolitikken og en av årsakene til at det nå er betydelig ny forbrenningskapasitet under bygging i Norge. Jeg er godt kjent med at aktører i avfalls- og fjernvarmebransjen er bekymret for lønnsomheten i nye prosjekter som følge av økt konkurranse fra svenske forbrenningsanlegg.

I Prop. 1 S (2009-2010) *Skatte-, avgifts- og tollvedtak* varslet Regjeringen at det vil bli gjort en gjennomgang av sluttbehandlingsavgiften på forbrenning av avfall. Stortinget la ved behandlingen av statsbud-

sjettet klare føringer på hvilke problemstillinger denne gjennomgangen bør belyse.

De statlige rammebetingelsene for avfallsforbrenning skal bygge opp under Regjeringens miljømål, herunder målene om å øke gjenvinningen av avfall og redusere de nasjonale klimagassutslippene. God utnyttelse av ressursene i avfallet vil også være en del av Regjeringens arbeid med å omlegge energibruk og energiproduksjon. Olje- og energidepartementet, Finansdepartementet og Miljøverndepartementet arbeider sammen med å vurdere om det er behov for endringer i virkemiddelbruken i forhold til energiutnyttelse av avfall. Avfalls- og fjernvarmebransjen vil bli invitert til å komme med innspill i prosessen. Regjeringen vil komme tilbake til denne saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010.